



**Financováno
Evropskou unií**



*Projekt: Multidisciplinární tým Ratolesti Brno
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/22_017/0000944
Realizátor: Ratolest Brno, z.s.*

Závěrečná evaluační zpráva projektu Multidisciplinární tým Ratolesti Brno

Registrační číslo projektu: CZ.03.02.02/00/22_017/0000944

Realizátor: Ratolest Brno

Vypracovala: Mgr. Věra Růžičková



Financováno
Evropskou unií



Projekt: Multidisciplinární tým Ratolesti Brno
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/22_017/0000944
Realizátor: Ratolest Brno, z.s.

Toto dílo Závěrečná evaluační zpráva projektu Multidisciplinární tým Ratolesti Brno je licencováno pod licencí Creative Commons CC BY-SA 4.0. Licenční podmínky navštivte na adrese [CC BY-SA 4.0 Právní ujednání](#) | [Uvedte původ-Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní](#) | [Creative Commons](#)



**Financováno
Evropskou unií**



Projekt: Multidisciplinární tým Ratolesti Brno

Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/22_017/0000944

Realizátor: Ratolest Brno, z.s.

1. Manažerské shrnutí	4
2. Stručný popis projektu	5
3. Design evaluace	10
4. Metodologie evaluace	12
5. Harmonogram evaluace.....	14
6. Výsledky sběru dat	17
7. Zjištění, závěry evaluace, doporučení.....	20
8. Seznam příloh.....	22



Financováno
Evropskou unií



Projekt: *Multidisciplinární tým Ratolesti Brno*
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/22_017/0000944
Realizátor: *Ratolest Brno, z.s.*

1. Manažerské shrnutí

Projekt Multidisciplinární tým Ratolesti Brno byl zaměřen na podporu rodin s dětmi v nepříznivé sociální situaci prostřednictvím rozšíření běžných sociálních služeb o multidisciplinární přístup, případové konference a posílení meziresortní spolupráce. Evaluace projektu sledovala zejména dopady zapojení multidisciplinárního týmu, fungování případových konferencí a přínos interdisciplinárních setkání.

Z výsledků evaluace vyplývá, že projekt měl prokazatelně pozitivní dopad na cílovou skupinu. V rámci klíčové aktivity 1 došlo ke zlepšení rodičovských kompetencí u 72 % zapojených rodin a ke snížení míry ohrožení dítěte u 74 % sledovaných dětí. Multidisciplinární přístup se tak ukázal jako efektivní nástroj pro komplexní řešení situace rodin, zejména díky zapojení psychologické, právní a praktické podpory.

Realizace případových konferencí (KA2) přispěla k vytvoření reálných plánů řešení situace rodin – ve většině případů byly plány hodnoceny jako realizovatelné a v praxi částečně či plně naplňované. Přínos těchto nástrojů však byl limitován zejména systémovými bariérami, jako je nízká motivace některých aktérů (zejména OSPOD) k jejich využívání, časová náročnost a obtížná koordinace zapojených subjektů.

Interdisciplinární setkání (KA4) byla většinou zapojených odborníků hodnocena jako přínosná – přispívala k lepší orientaci v případech, posílení spolupráce mezi aktéry a formulaci vhodných postupů řešení. V některých případech však jejich dopad omezily vnější okolnosti (např. ukončení spolupráce s rodinou nebo odebrání dítěte).

Celkově lze konstatovat, že projekt naplnil své hlavní cíle a prokázal přínos multidisciplinárního přístupu při práci s ohroženými rodinami. Zároveň identifikoval klíčové bariéry, které je třeba řešit pro další rozvoj těchto nástrojů, zejména v oblasti meziresortní spolupráce a realizace případových konferencí.



Financováno
Evropskou unií



Projekt: *Multidisciplinární tým Ratolesti Brno*
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/22_017/0000944
Realizátor: *Ratolest Brno, z.s.*

2. Stručný popis projektu

2.1 Anotace projektu

Projekt Multidisciplinární tým Ratolesti Brno usiloval o zlepšení kvality života rodin s dětmi, které jsou klienty sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi Centra pro ohroženou rodinu Ratolesti Brno a žijí ve městě Brně a okolních obcích s rozšířenou působností (Hustopeče, Židlochovice, Pohořelice, Kuřim). V projektu došlo k zapojení multidisciplinárního týmu do pomoci těmto rodinám, k realizaci případových konferencí a skupinových aktivit a k rozvoji meziresortní spolupráce nad rámec běžné sociální služby. Díky aktivitám projektu došlo také k rozvoji schopností a znalostí pracovníků multidisciplinárního týmu.

2.2 Jaký problém projekt řeší

Projekt reagoval na několik problémů, se kterými se organizace potýkala při poskytování sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (SASRD), a které nelze uspokojivě řešit v rámci běžného fungování SAS.

- A) Děti a dospívající z rodin, které využívají SASRD, potřebují také psychologickou podporu. U dětí a dospívajících se objevují obtíže s vlastním sebehodnocením, sebepoškozováním, problematicky zvládají vývojové krize, vykazují poruchy emočního vývoje, mají problémy se zvládáním agresivity, úzkostné poruchy, aj. a jejich počet stále narůstá. Přesto podpory psychologa nevyužívají z důvodů stigma, které s touto podporou pojí, nedostatku volných kapacit a financí. (KA1 a KA3)
- B) Rodiny s dětmi zapojené do SASRD, které mají velmi nízké rodičovské kompetence, často potřebují další podporu, kterou sociální pracovník není zejména z kapacitních důvodů schopen poskytnout. Jedná se zejména o podporu při běžné každodenní péči o děti a domácnost, vyplňování volného času dětí, rodinném hospodaření s financemi apod. (KA1 a KA 3)
- C) CS není dostupná podpora bezplatných právních služeb. CS nejčastěji řeší obtíže v oblasti rodinného nebo občanského práva nebo v oblasti sociálního zabezpečení. Vzhledem k nedostatku financí a malé obeznámenosti CS s platnou legislativou a vlastními právy v těchto oblastech se stávají vysoce zranitelnou skupinou. (KA1)
- D) V rámci systému sociálně právní ochrany dětí se ne zcela dostatečně využívají možnosti koordinované multidisciplinární sítě pro ohrožené dítě a rodinu, ačkoliv z praxe organizace je ověřeno, že specificky tyto nástroje mají významný vliv na snížení ohrožení dětí. Odborníci z různých institucí a služeb mají malé povědomí o fungování ostatních aktérů v síti, jejich možnostech a zákonných rámcích, nemají vzájemnou důvěru a nepropojují se. (KA2 a KA4)



Financováno
Evropskou unií



Projekt: *Multidisciplinární tým Ratolesti Brno*
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/22_017/0000944
Realizátor: *Ratolest Brno, z.s.*

2.3 Cíle projektu

Díky fungování multidisciplinárního týmu, realizaci případových konferencí, skupinových aktivit a rozvoji meziresortní spolupráce do 31. 3 2026 měl projekt za cíl přispět ke zlepšení kvality života 72 zapojených rodin a snížení míry rizika u 144 dětí ve městě Brně a okolních ORP (Hustopeče, Židlochovice, Pohořelice, Kuřim), tzn. min. 216 osob (průměrně se počítá se zapojením min. 1 pečujícího a 2 dětí na rodinu).

KA1: Zvýšení rodičovských kompetencí a schopnosti řešit situaci rodiny u minimálně 80% zapojených rodin.

KA1: Zvýšení psychické pohody dětí, které získají psychologickou podporu u min. 60% zapojených dětí.

KA2: Přispět k řešení situace rodin vytvořením reálného plánu u 75% rodin, kde proběhne případová konference

KA3: Zvýšení rodičovských kompetencí, zlepšení schopností a dovedností u dětí 90% zapojených rodičů a dětí.

KA4: Zlepšení meziresortní spolupráce a zkvalitnění péče o ohrožené děti a jejich rodiny ve vybraných tématech vytvořením metodických postupů.

KA5: Navýšení schopností a znalostí u 5 členů projektového týmu v přímé práci s CS

KA6: Vyhodnotit dopad projektu na životní situace zapojených rodin z CS

2.4 Cílové skupiny

2.4.1 Rodiče, děti a mladí dospělí v nepříznivé sociální situaci

Cílovou skupinu tvořilo 107 rodin (tj. 96 dospělých a 170 dětí), které spolupracují se sociálně aktivizační službou pro rodiny s dětmi Centrum pro ohroženou rodinu Ratolesti Brno. Tato registrovaná sociální služba je určena rodinám v tíživé životní situaci, v jejímž důsledku může hrozit až odebrání dítěte z domova do náhradní péče. Rodiče se často potýkají s více problémy najednou, nejčastěji v oblastech výchovy a péče o děti, hledání zaměstnání, nedostatku financí či nevyhovující bytové situace. Jedná se o rodiny z Brna a okolní ORP (Kuřim, Hustopeče, Pohořelice a Židlochovice). V období realizace projektu spolupracovalo Centrum pro ohroženou rodinu Ratolesti Brno s více než 200 rodinami, zapojení do aktivit projektu nad rámec sociální služby se předpokládalo u 40%. Do projektu byly zapojeny rodiny, u kterých jejich klíčový pracovník identifikoval potřebu podpory nad rámec běžné sociální služby v oblasti psychologické a právní podpory a podpory rodičovských kompetencí.



Financováno
Evropskou unií



Projekt: *Multidisciplinární tým Ratolesti Brno*
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/22_017/0000944
Realizátor: *Ratolest Brno, z.s.*

2.4.2 Poskytovatelé a zadavatelé sociálních služeb

V rámci projektu získalo podporu také 48 odborníků z řad sociálních pracovníků nebo pracovníků v sociálních službách, kteří účasnili workshopů a IDS. Jednalo se o pracovníky adiktologických služeb, sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi, azylových domů a dalších služeb nebo programů, které pracují s rodinami s dětmi. Organizace má z předchozích let zasíťované klíčové aktéry ve městě i zapojených ORP. Konkrétní oslovení a výběr vycházel z konkrétní řešené problematiky.

Dále sem spadají členové realizačního týmu, kteří byli podpořeni formou supervizí, metodického vedení a dalšího vzdělávání - koordinátor mltd týmu, koordinátor meziresortní spolupráce, psycholog, rodinný asistent a facilitátor PK.

2.4.3 Zaměstnanci veřejné správy, kteří se věnují sociální, rodinné nebo zdravotní problematice

V rámci projektu získalo podporu 76 zaměstnanců veřejné správy účastí na workshopech a IDS. Jednalo se nejčastěji o pracovníky OSPOD, státní zástupce, pracovníky náhradní rodinné péče...

2.5 Zkoumané klíčové aktivity

KA1: Multidisciplinární tým

Cíl aktivity: zvýšit rodičovské kompetence a schopnosti řešit situaci rodiny a zvýšit psychickou pohodu dětí, které získají psychologickou podporu

V rámci aktivity byl zapojován multidisciplinární tým do rodin CS (rodiny, se kterými pracuje Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi-SAS) nad rámec běžných činností sociální služby. V případě, že klíčový pracovník rodiny identifikoval potřebu zapojení dalších odborníků do řešení životní situace rodiny, kontaktoval koordinátora multidisciplinárního týmu, který po konzultaci s OSPOD dle potřeby zapojil další/ho odborníka/y – psycholog, právník, rodinný asistent.

a) Zapojení psychologa: poskytnutí bezplatného psychologického poradenství dětem a dospívajícím, kteří vyrůstají v rodinách v tíživé životní situaci, v jejímž důsledku může hrozit až odebrání dítěte z domova do náhradní péče z důvodu nedostatečného naplňování jejich potřeb.

b) Zapojení právníka: poskytnutí bezplatného právního poradenství rodinám v tíživých životních situacích spojených s výchovou a péčí o děti, hledání zaměstnání, nedostatek financí či nevyhovující bytovou situací v různých oblastech dle potřeby CS např. v oblastech rodinného, občanského (pracovní a bytové právo), práva sociálního zabezpečení atd.

c) Zapojení rodinného asistenta: pomoc rodinám (s praktickými úkony v rodinách s významně sníženými rodičovskými kompetencemi, navazuje na práci sociálního pracovníka a doplňuje jeho roli o praktickou implementaci nastavených opatření v rodině v oblasti péče o děti.

Plánované výstupy KA:

a) 30 dětí a min. 150 hodin konzultací

b) 20 rodin a 180 hodin v přímé práci

c) 35 rodin a 1800 hodin v přímé práci



Financováno
Evropskou unií



Projekt: *Multidisciplinární tým Ratolesti Brno*
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/22_017/0000944
Realizátor: *Ratolest Brno, z.s.*

Reálné výstupy KA:

- a) 48 dětí a 434 hodin konzultací
- b) 40 rodin a 135 hodin v přímé práci
- c) 18 rodin a 1563 hodin v přímé práci

KA2 Případové konference

Cíl aktivity: Přispět k řešení situace rodin vytvořením reálného plánu jako výstupu z případové konference

V případě, že pracovník OSPOD a sociální pracovník SAS vnímal u rodin zapojených do projektu potřebu zapojení dalších odborníků v rodině (mimo multidisciplinární tým), kontaktoval koordinátora multidisciplinárního týmu, který domluvil svolání případové konference nebo expertní případové konference.

Případová konference je setkání rodiny a zapojených odborníků. Cílem je výměna informací, zhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, vytvoření a propojení podpůrné sítě, hledání a stanovení optimálního řešení a plánování společného postupu, který povede k naplňování potřeb dítěte.

Expertní PK – v případě, že bylo třeba sjednotit pohledy zapojených aktérů na řešení případů kvůli srozumitelnosti pro rodinu, po expertní PK by měla vždy následovat PK za účasti rodiny. Cílem EPK není zamezit participaci rodiny na řešení své životní situace, ale snaha o společnou přípravu odborníků tak, aby následující PK byla pro rodinu transparentní a bezpečná.

Oficiálním svolavatelem PK a EPK byl nejčastěji OSPOD, organizaci PK zajišťoval koordinátor multidisciplinárního týmu, průběh facilitoval nezávislý facilitátor. Účastnil se vždy pracovník OSPOD, klíčový pracovník SAS. Dále se mohou zúčastnit v rodině zapojení členové multidisciplinárního týmu, učitelé, výchovní poradci, psychologové apod.

Plánované výstupy: 15 PK a 8 expertní PK po 2h

Reálné výstupy KA: 12 PK a 4 expertní PK po 2h

KA4 Mezirezortní dopad

Cíl aktivity: Zlepšení mezirezortní spolupráce a zkvalitnění péče o ohrožené děti a jejich rodiny ve vybraných tématech vytvořením metodických postupů.

WORKSHOPY PRO ODBORNÍKY - odborné setkání nad aktuálními tématy (např. sexuální zneužívání, práce s traumatizovaným klientem) a vypracování jednotného postupu napříč resorty včetně



**Financováno
Evropskou unií**



*Projekt: Multidisciplinární tým Ratolesti Brno
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/22_017/0000944
Realizátor: Ratolest Brno, z.s.*

kompetencí, limitů, soulad metod a vzájemné informovanosti v konkrétních situacích. Hlavním kritériem pro společný postup je zájem dětí. Cílem workshopů bylo předcházet nejasným očekáváním, nedorozuměním při multidisciplinární a meziresortní spolupráci.

Probíhalo 1x za 6 měsíců, 4h celkem: 6 workshopů

INTERDISCIPLINÁRNÍ SETKÁNÍ (IDS) - model práce, který umožňuje hledat možnosti a postupy řešení v konkrétním případě společně s dalšími aktéry podpůrné sítě pro ohrožené děti a jejich rodiny (pedagogové, právníci, psychologové, lékaři, pracovníci DD, SVP apod. Náplní setkání bylo řešení náročných klientských případů z praxe, jejichž nositelé se potřebují poradit o budoucím postupu s dalšími aktéry podpůrné sítě.

Probíhalo 1x3 měsíce, 3h celkem 13 za projekt

Odborníci se mohli zúčastnit jako nositel případu nebo jako součást tzv. poradního sboru, který se aktivně podílí na hledání řešení případu nositele. Jako nositelé případu budou oslofováni pracovníci OSPOD a pracovníci služeb SAS ve městě Brně. Setkání může mít ráz interdisciplinární intervize (porada odborníků nad anonymizovaným případem) či expertního setkání (řešení postupu odborníky, kteří jsou všichni zainteresováni v daném případě bez přítomnosti klienta).

Workshopy i IDS organizoval koordinátor multidisciplinárního týmu, facilitoval externí odborník.



Financováno
Evropskou unií



Projekt: *Multidisciplinární tým Ratolesti Brno*
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/22_017/0000944
Realizátor: *Ratolest Brno, z.s.*

3. Design evaluace

Proběhla jak procesní, tak dopadová evaluace aktivit. Akcentováno bylo zjišťování dopadů a posunů u klientů v klíčových faktorech, na něž se projekt zaměřoval. Byly využity především kvalitativní metody výzkumu (rozhovory, kazuistiky) v kombinaci s kvantitativními metodami (dotazníková šetření).

3.1 Cíl evaluace

Evaluace projektu se zaměřila na tři vybrané oblasti:

- dopad klíčové aktivity 1 Multidisciplinární tým, kde jsou v rodinách, které spolupracovaly se sociálním pracovníkem sociálně aktivizační služby Ratolesti Brno zapojeni další odborníci (rodinný asistent, psycholog a právník).
- průběh realizace a dopad případových a expertních případových konferencí v klíčové aktivitě 2 Případové konference
- dopad realizovaných interdisciplinárních setkání v klíčové aktivitě 4 Meziřesortní spolupráce

Cílem evaluace projektu bylo konkrétně zjistit:

- zda zapojení do klíčové aktivity 1 Multidisciplinární tým přispělo ke zlepšení situace v zapojených rodinách
- jak probíhala organizace a realizace případových konferencí a expertních případových konferencí a zda realizace naplnila svůj cíl "vytvořit reálný plán pro rodinu, který přispěje k řešení situace."
- zjistit, zda interdisciplinární setkání přispěla k řešení konkrétních případů.

Oblasti i cíle evaluace zůstaly zachovány, tak jak byly navrženy ve Vstupní evaluační zprávě, došlo pouze k vynechání jedné podotázky u 2.2.2 viz níže.

3.2 Evaluační otázky

3.2.1 Došlo v rodinách účastnících se KA1 ke zlepšení situace prostřednictvím navýšení rodičovských kompetencí u zapojených rodičů nebo snížení ohrožení dítěte? (dopadová evaluace)

Podotázky:

Došlo u do KA1 zapojených rodičů k navýšení rodičovských kompetencí?

Došlo v rodinách zapojených do KA1 ke snížení ohrožení dítěte?



**Financováno
Evropskou unií**



*Projekt: Multidisciplinární tým Ratolesti Brno
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/22_017/0000944
Realizátor: Ratolest Brno, z.s.*

(kazuistiky popisující situaci týkající se rodičovských kompetencí na začátku a na konci spolupráce. Vyhodnocení míry ohrožení dítěte v rodině pracovníky s využitím nástroje OZON na začátku spolupráce a jejím konci)

3.2.2 Jak fungovala realizace případových konferencí a expertních případových konferencí? (dopadová a procesní evaluace)

Podotázky:

S jakými obtížemi a bariérami se při organizaci a realizaci PK a EPK potýkali? (procesní evaluace)

Podařilo se vytvořit reálný plán (u PK) nebo reálná doporučení (u EPK), která přispěla k řešení situace rodiny? (dopadová evaluace)

Původně zařazená podotázka “Podařilo se zajistit na PK bezpečné prostředí rodinám a dětem?” (procesní evaluace) byla vynechána z toho důvodu, že pro klientské rodiny bylo vyplňování dotazníků po právě proběhlé případové konferenci zatěžující nebo obtěžující a odpovědi nebyly informačně nosné.

Polostrukturované rozhovory s pracovníky a facilitátorkou (na konci projektu)

Dotazníky klíčovým pracovníkům rodiny (po 3 měsících, bude možné zjišťovat pouze u rodin, které budou i po 3 měsících od PK nebo EPK stále spolupracovat se službou)

Z důvodu výše popsané změny byly vynechány Dotazníky rodinám, které se účastnily PK (ihned po skončení PK)

3.2.3 Jaké dopady měla realizace IDS na konkrétní případy zapojených odborníků? (dopadová evaluace)

Podotázky:

Přispěly výstupy IDS ke konkrétnímu řešení případu? (dopadová evaluace)

Polostrukturovaný rozhovor se zapojenými odborníky (nositeli případů) 3 měsíce po konání IDS.



Financováno
Evropskou unií



Projekt: *Multidisciplinární tým Ratolesti Brno*
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/22_017/0000944
Realizátor: *Ratolest Brno, z.s.*

4. Metodologie evaluace

4.1 Metody sběru dat

4.1.1 Kazuistiky týkající se rodičovských kompetencí

Kazuistiky popisující, zda a jak došlo u rodičů zapojených v KA1 k navýšení rodičovských kompetencí.

Rodičovské kompetence, které pracovníci v rodinách posuzují, vycházejí z vývojových potřeb dětí a týkají se těchto oblastí:

- zajištění bezpečí a ochrany
- projevování citové vřelosti
- zajištění stimulace a podnětů
- vedení a nastavování hranic
- zajištění stability

V kazuistice popsali klíčoví pracovníci rodiny situaci rodiny a úroveň rodičovských kompetencí na začátku spolupráce a při jejím ukončení. Pracovníci se podrobněji věnovali těm rodičovským kompetencím, které vyhodnotili na začátku spolupráce jako nedostačující, a které byly předmětem spolupráce. Vyhodnocování na začátku spolupráce probíhalo dle metodiky Vyhodnocování potřeb dětí. Praktický průvodce, který vydala organizace Lumos. Informace potřebné k vytvoření kazuistiky získával pracovník na základě vyhodnocování potřeb, pozorování a ze záznamů v databázi Arum o plnění dohodnutých individuálních plánů rodiny.

4.1.2 Posouzení míry ohrožení dítěte

Provedl klíčový pracovník vždy na začátku zapojení rodiny do KA1 (během prvních 5 – 10 schůzek) s pomocí nástroje OZON.

Formulář nástroje OZON v příloze č. 1

4.1.3 Polostrukturované rozhovory s klíčovými pracovníky rodin a facilitátorkou PK a EPK

Polostrukturované rozhovory proběhly na konci projektu s klíčovými sociálními pracovníky sociálně aktivizační služby Ratolesti Brno, jejichž klienti budou účastníky PK nebo EPK, a facilitátorkou. Sociálních pracovníků, se kterými byl proveden rozhovor, bylo 5 (někteří pracovníci byli zapojeni ve více rodinách). Celkový počet respondentů byl tedy 6.

Osnova rozhovoru:

1. Na jaké bariéry jste naráželi při přípravě a realizaci PK a EPK?



Financováno
Evropskou unií



Projekt: *Multidisciplinární tým Ratolesti Brno*
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/22_017/0000944
Realizátor: *Ratolest Brno, z.s.*

2. Jaké systémové změny by musely nastat, aby byly tyto bariéry odstraněny nebo zmírněny?
3. S jakými obtížemi jste se při organizaci PK a EPK potýkali?
4. Co by vám při organizaci a realizaci PK a EPK pomohlo?

4.1.4 Dotazníky rodinám, které se účastnily PK

Původně plánované dotazníky rodinám, které se účastnily PK byly vynechány.

4.1.5 Dotazníky klíčovým pracovníkům rodin

U rodin, kde proběhla PK nebo IPK po 3 měsících. Zda se podařilo vytvořit reálný plán, bylo možné zjišťovat pouze u rodin, které i po 3 měsících od PK nebo IPK dále spolupracovaly se službou. Dotazníky vyplnili klíčoví pracovníci po každé realizované PK nebo EPK, kterých bylo v součtu **16** za projekt.

V příloze č. 2

4.1.6 Rozhovor s odborníky (nositeli případu)

Vždy 3 měsíce po realizaci IDS proběhly polostrukturované rozhovory s odborníky, kteří na IDS přinesli vlastní případ. Rozhovor proběhl v průběhu projektu po každém realizovaném IDS vždy s nositelem případu, kromě posledního, které se realizovalo až po zpracování Závěrečné evaluační zprávy celkem tedy s 11 odborníky.

Osnova rozhovoru:

1. Pomohly vám výstupy z IDS při konkrétním řešení v případě, který jste na IDS přinesl/a?
2. Co pro vás bylo nejužitečnější? V čem konkrétně se případ díky výstupům z IDS posunul?
3. Pokud vám výstupy z IDS nepomohly v řešení případu, co bylo hlavní překážkou?
4. Máte nějaké návrhy pro organizaci IDS v budoucnu?

4.2 Evaluační matice (příloha č. 3)



Financováno
Evropskou unií



Projekt: Multidisciplinární tým Ratolesti Brno

Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/22_017/0000944

Realizátor: Ratolest Brno, z.s.

Závěrečná EZ												
--------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

V roce 2025:

Činnost	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
Vstupní EZ												
Sběr dat	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Vyhodnocení dat	x											x
Závěrečná EZ												

V roce 2026

Činnost	01	02	03
Vstupní EZ			
Sběr dat	x	x	x
Vyhodnocení dat	x		



**Financováno
Evropskou unií**



*Projekt: Multidisciplinární tým Ratolesti Brno
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/22_017/0000944
Realizátor: Ratolest Brno, z.s.*

Závěr ečná EZ	x	x	x
------------------------------	----------	----------	----------



Financováno
Evropskou unií



Projekt: *Multidisciplinární tým Ratolesti Brno*
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/22_017/0000944
Realizátor: *Ratolest Brno, z.s.*

6. Výsledky sběru dat

6.1 Došlo v rodinách účastnících se KA1 ke zlepšení situace prostřednictvím navýšení rodičovských kompetencí u zapojených rodičů nebo snížení ohrožení dítěte? (dopadová evaluace)

Podotázky:

Došlo u do KA1 zapojených rodičů k navýšení rodičovských kompetencí?

Hodnocení na základě kazuistik, které popisovaly rodičovské kompetence na začátku a na konci spolupráce, proběhlo u 21 zapojených rodin. Jednalo se o rodiny, které byly nad rámec sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi zapojeny do aktivit v rámci KA1 tj. využití psychologa, právníka nebo rodinného asistenta. Ke zlepšení rodičovských kompetencí došlo u 15 zapojených rodin, u 6 z nich ke zlepšení nedošlo. Ke zlepšení rodičovských kompetencí tedy došlo u 72% rodin zapojených do KA1.

V příloze č. 4 přikládáme dvě zpracované kazuistiky. V jedné z nich je popsána práce s rodinou, kde se navýšení rodičovských kompetencí podařilo a v druhé je příklad práce, kde k navýšení nedošlo.

Došlo v rodinách zapojených do KA1 ke snížení ohrožení dítěte?

Vyhodnocení míry ohrožení dítěte v rodině s využitím nástroje OZON ukázalo snížení míry ohrožení u 25 dětí ze 34, u kterých byl nástroj využit na začátku a na konci spolupráce. 34 byl celkový počet dětí z 21 rodin zapojených do KA1. Ke snížení míry ohrožení dítěte tedy došlo u 74% dětí, jejichž rodiny byly zapojeny do KA1.

6.2 Jak fungovala realizace případových konferencí a expertních případových konferencí? (dopadová a procesní evaluace)

Podotázky:

S jakými obtížemi a bariérami se při organizaci a realizaci PK a EPK potýkali? (procesní evaluace)

Polostrukturované rozhovory proběhly se 7 pracovníky, kteří pracovali s rodinou, kde v rámci projektu proběhla PK nebo EPK a s facilitátorkou, která tato setkání vedla. Z rozhovorů vyplynuly největší bariéry na straně OSPOD pracovníků, kteří nejsou ochotni PK a EPK svolávat nebo nerespektují její podpůrnou roli pro rodinu. Podle pracovníků některé OSPODy i další odborníci vnímají PK a EPK pouze jako nutnou administrativní zátěž a je těžké je motivovat k aktivní účasti. Jeden z pracovníků uvedl, že se nepodařilo po EPK zorganizovat domluvenou PK, protože se odmítl účastnit klíčový aktér - školka, kterému se nepodařilo vysvětlit smysl setkání. Část OSPODů je podle pracovníků zvyklá realizovat PK a EPK bez nezávislého facilitátora, což může snižovat kvalitu výstupu. Jako obtížné označilo více pracovníků časovou náročnost příprav PK a EPK zejména čas potřebný pro přípravu účastníků a obtížné hledání společného termínu vytižených odborníků. Objevilo se také odlišné vnímání PK a EPK zástupci



**Financováno
Evropskou unií**



*Projekt: Multidisciplinární tým Ratolesti Brno
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/22_017/0000944
Realizátor: Ratolest Brno, z.s.*

školy jako prostoru pro konfrontaci rodiny a došlo také k tomu, že se PK nezúčastnil důležitý člen rodiny. Několik pracovníků by uvítalo pomoc dalšího pracovníka při přípravě PK nebo EPK zejména s kontaktováním účastníků a domluvě účelu setkání.

Podarilo se vytvořit reálný plán (u PK) nebo reálná doporučení (u EPK), která přispěla k řešení situace rodiny? (dopadová evaluace)

Klíčoví pracovníci rodin, kde proběhly PK nebo EPK, vyplnily 17 dotazníků po 3 měsících od konání těchto setkání. Případových konferencí a expertních případových konferencí proběhlo 16, ale dotazníků bylo vyplněno 17 vzhledem k tomu, že u jedné PK byly v rodině zapojeny 2 pracovnice v době, kdy docházelo k jejich střídání. Dotazníky byly klíčovými pracovníky rodiny vyplňovány pouze v případě, že i po 3 měsících rodina stále spolupracovala se službou a pracovník tak měl nadále informace o dění v rodině.

Na otázku, zda se podařilo vytvořit pro rodinu reálný plán, odpovědělo kladně 16 pracovníků a 1 se domníval, že plán je reálný pouze napůl. Na otázku, zda se daří cíle a úkoly stanovené v plánu realizovat odpovědělo kladně 10 pracovníků, 4 se domnívali, že jsou úkoly naplňované napůl a 3 pracovníci uvedli, že cíle a úkoly se naplňovat nedaří.

Za faktory, které pomáhaly při plnění plánu, označili pracovníci v dotazníku pravidelné schůzky s klienty, dobře nastavenou multidisciplinární spolupráci, úzkou spolupráci s OSPOD, důslednost, jasně stanovené úkoly a také vysokou motivaci samotné rodiny. Jako faktory, které plnění plánu naopak bránily, popsali neaktivitu pracovníků OSPOD, slabou nebo postupně upadající motivaci rodiny a časté nemoci klientů a s tím spojené vyšší rozestupy mezi schůzkami. Dvakrát bylo uvedeno, že plnění plánu nebrání nic. V jednom případě došlo k tomu, že dítě bylo v průběhu 3 měsíců po PK odebráno z rodiny, což plnění plánu znemožnilo zcela.

6.3 Jaké dopady měla realizace IDS na konkrétní případy zapojených odborníků? (dopadová evaluace)

Podotázky:

Přispěly výstupy IDS ke konkrétnímu řešení případu? (dopadová evaluace)

Polostrukturované rozhovory se zapojenými odborníky proběhly po 11 IDS, u 10 z nich byl dotazován nositel případu - pracovník OSPOD i pracovník SAS vždy 3 měsíce po konání IDS.

U otázky zda výstupy z IDS pomohly při konkrétním řešení případu, který na IDS přinesli, odpověděli kromě 3 odborníků všichni kladně. Nejčastěji uváděli lepší orientaci v případě, užitečné pohledy ostatních odborníků, získání ujištění v plánovaném postupu a posílení komunikace mezi OSPOD a SAS. Negativně odpověděli odborníci, kteří již neměli možnost výstupy z IDS využít vzhledem k tomu, že dítě bylo z rodiny odebráno, rodina přestala se SAS spolupracovat a v jednom případě nebylo možné výstupy využít, protože spolu přestaly komunikovat do případu zapojené dva OSPODy. Za nejužitečnější na IDS označovali odborníci kromě již výše zmíněného také účast dětského psychologa, psychiatra a státního zástupce, jasné pojmenování ohrožení dítěte, nastartování spolupráce SAS a



**Financováno
Evropskou unií**



Projekt: Multidisciplinární tým Ratolesti Brno

Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/22_017/0000944

Realizátor: Ratolest Brno, z.s.

OSPOD s jasným společným řešením a nalezení vhodných nástrojů pro práci s rodinou. Kromě již výše zmíněných příčin, které bránily využití z IDS, označují odborníci za hlavní překážky v řešení případu nedostatek času na jednotlivé klienty, náhlá změna vlivem vnějších okolností nebo protichůdné názory odborníků. Odborníci oceňovali organizaci i formát setkávání a navrhovali účast dalších odborníků, kteří by svým pohledem přispěli k řešení případu např. zástupce školy, státní zástupce apod., kteří nebyli přítomni na všech setkáních. Většina z nich také projevila zájem o účast na dalších obdobných setkáních.



Financováno
Evropskou unií



Projekt: *Multidisciplinární tým Ratolesti Brno*
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/22_017/0000944
Realizátor: *Ratolest Brno, z.s.*

7. Zjištění, závěry evaluace, doporučení

Evaluace projektu Multidisciplinární tým Ratolesti Brno prokázala, že zapojení multidisciplinárního přístupu do práce s rodinami v nepříznivé sociální situaci má jednoznačně pozitivní dopad na jejich fungování a situaci ohrožených dětí. V rámci klíčové aktivity 1 došlo ke zlepšení rodičovských kompetencí u většiny zapojených rodin a zároveň ke snížení míry ohrožení dětí ve sledovaných případech. Tyto výsledky ukazují, že rozšíření podpory nad rámec běžné sociálně aktivizační služby – zejména o psychologickou pomoc, právní poradenství a praktickou podporu rodinného asistenta – umožňuje efektivněji reagovat na komplexní potřeby rodin. Významným zjištěním je také skutečnost, že největší přínos měla intenzivní a prakticky orientovaná práce přímo v rodinách, která napomáhala převádět doporučení do konkrétních změn v každodenním fungování.

V oblasti realizace případových konferencí (KA2) evaluace potvrdila, že tento nástroj má potenciál přispívat k řešení situace rodin prostřednictvím tvorby společného plánu. Ve většině sledovaných případů se podařilo vytvořit plán, který byl pracovníky hodnocen jako reálný a alespoň částečně realizovatelný. Současně však evaluace identifikovala řadu bariér, které snižují efektivitu tohoto nástroje. Jedná se především o rozdílnou míru zapojení a motivace jednotlivých aktérů, zejména pracovníků OSPOD, dále o vnímání případových konferencí jako administrativní zátěže, časovou náročnost jejich přípravy a obtížnou koordinaci všech účastníků. V některých případech bylo rovněž patrné nedostatečné sdílení porozumění smyslu a přínosu případových konferencí mezi zapojenými subjekty, což negativně ovlivňovalo jejich průběh i výsledky.

Zásadním závěrem v této oblasti je, že přestože jsou případové konference systémově ukotveným nástrojem, jejich přínos je v praxi výrazně závislý na kvalitě přípravy, facilitace a spolupráce zapojených aktérů. Využití nezávislého facilitátora přispívá k vyšší kvalitě průběhu i výstupů konferencí, zatímco jeho absence může vést ke snížení efektivity a k posílení formálního charakteru setkání.

V případě interdisciplinárních setkání (KA4) bylo zjištěno, že tato forma spolupráce je odborníky vnímána jako velmi přínosná. Setkání přispívala k lepší orientaci v řešených případech, umožňovala sdílení různých odborných perspektiv a vedla k formulaci konkrétních postupů. Pozitivně bylo hodnoceno také posílení komunikace a spolupráce mezi jednotlivými institucemi. Omezením jejich dopadu však byly především vnější okolnosti, jako je ukončení spolupráce s rodinou, změny v situaci dítěte nebo nedostatečná koordinace mezi některými aktéry.

Na základě těchto zjištění lze konstatovat, že projekt naplnil své hlavní cíle a prokázal přínos multidisciplinárního přístupu pro práci s ohroženými rodinami. Zároveň však poukázal na skutečnost, že efektivita využívaných nástrojů je do značné míry podmíněna kvalitou spolupráce mezi institucemi a konkrétním nastavením jejich realizace v praxi.

Z těchto závěrů vyplývá několik klíčových doporučení. V první řadě je vhodné zachovat a dále rozvíjet multidisciplinární přístup jako standardní součást práce s rodinami, včetně zajištění dostupnosti odborných služeb, zejména psychologické a právní podpory. Dále se jako zásadní ukazuje posilování



**Financováno
Evropskou unií**



*Projekt: Multidisciplinární tým Ratolesti Brno
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/22_017/0000944
Realizátor: Ratolest Brno, z.s.*

role pracovníků, kteří zajišťují praktickou podporu rodinám, zejména rodinných asistentů, jejichž činnost má přímý dopad na změny v každodenním fungování rodin.

V oblasti případových konferencí je klíčové zaměřit se na zkvalitnění jejich realizace v praxi. To zahrnuje zejména důslednou přípravu všech účastníků, jasné vymezení cíle setkání a podporu využívání nezávislé facilitace. Důležité je také posilovat porozumění smyslu případových konferencí mezi zapojenými aktéry a podporovat jejich aktivní zapojení tak, aby nedocházelo k jejich redukci na formální nebo administrativní nástroj.

V neposlední řadě je vhodné nadále podporovat interdisciplinární spolupráci prostřednictvím pravidelných odborných setkání, která umožňují sdílení zkušeností, sjednocování postupů a posilování vzájemné důvěry mezi institucemi. Pro zvýšení jejich efektivity je vhodné usilovat o širší zapojení relevantních aktérů a vytváření podmínek pro aktivní účast odborníků i při vysoké pracovní vytíženosti.

Celkově lze shrnout, že projekt přinesl významné poznatky pro praxi a potvrdil, že kvalitně realizovaná multidisciplinární spolupráce má zásadní význam pro zlepšení situace ohrožených dětí a jejich rodin.



**Financováno
Evropskou unií**



*Projekt: Multidisciplinární tým Ratolesti Brno
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/22_017/0000944
Realizátor: Ratolest Brno, z.s.*

8. Seznam příloh

Příloha č. 1 Formulář nástroje OZON

Příloha č. 2 Dotazník pro klíčové pracovníky (rodin, kde proběhla PK nebo EPK)

Příloha č. 3 Evaluační matice

Příloha č. 4 Zpracované kazuistiky

OZON

Formulář pro vyplnění ochranných a rizikových faktorů

Základní údaje:

Jméno dítěte:

Věk dítěte:

Vypracoval/a:

Datum vyplnění formuláře:

Jméno dítěte:

Věk dítěte:

Vypracoval/a:

00. 01. 1900

Vyberte odpověď

Dítě

Ano Zjistit Ne, není relevantní

Odpověď

Napište krátký komentář, specifikujte situaci

Indikátory rizik ve spojitosti s dítětem

Dítě mělo v minulosti zdravotní problémy, které mají vliv na jeho vývoj	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>		
Dítě má zdravotní potíže vyžadující pravidelnou lékařskou péči	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>		
Dítě je opožděné ve vývoji	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>		
Dítě je mentálně postižené	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>		
Dítě má vývojovou vadu, tělesné, smyslové nebo i kombinované postižení	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>		
Dítě má potíže s příjmem potravy, poruchy příjmu potravy	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>		
Těžký porod dítěte	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>		
Nechtěné nebo neplánované těhotenství	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>		
Matka v těhotenství prokazatelně nadužívala drogy nebo alkohol	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>		
Předčasně narozené dítě / nízká porodní hmotnost	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>		
Dítě má potíže v oblasti verbální komunikace	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>		
Čeština není mateřským jazykem dítěte	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>		
Dítě nenavštěvuje žádné volnočasové aktivity (například nemá o ně zájem)	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>		
Dítě má problémy s učením	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>		
Špatná školní docházka	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>		

Jméno dítěte:

Věk dítěte:

Vyberte odpověď

Vypracoval/a:

00. 01. 1900

Rodiče

Ano Zjistit Ne, není relevantní Odpověď Napište krátký komentář, specifikujte situaci

Indikátory rizik ve spojitosti s rodiči				
Mentálně postižení rodiče	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Nemoc rodiče, která ovlivňuje péči o dítě	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Prokazatelné užívání alkoholu nebo drog rodičem	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Tělesné postižení rodiče, které ovlivňuje péči o dítě	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Rodič samoživitel	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Rodič mladší 21 let nebo nevyzrálý rodič	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Rodiče zažívají opakující se krizi v životě	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Rodič nemá dostatečné rodičovské kompetence	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Rodič nechápe potřeby dítěte	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Rodič nedovede anebo nechce naplňovat potřeby dítěte	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Rodič upřednostňuje svoje potřeby před potřebami dítěte	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Rodič není zapojen do své rodičovské role	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Rodič nespolupracuje s odborníky	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Rodič porušuje ujednání, rozhodnutí	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Rodič zanedbává lékařskou péči dítěte	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	

Žadatelé o azyl	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Dítě zažilo více partnerských vztahů v rodině	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Rodič má nevyřešené trauma z dětství	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
V rodině se vyskytují stresové faktory, jako je chudoba, vyloučení	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	

Indikátory odolnosti a ochrany ve spojitosti s rodiči

Rodiče navštěvují s dítětem lékaře dle potřeby, absolvují preventivní prohlídky	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
V rodině jsou přítomni oba rodiče	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Rodič chápe potřeby dítěte	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Péče rodiče odpovídá potřebám dítěte	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Rodič používá efektivní výchovný styl	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Dítě má zajištěnou základní péči	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Rodiče jsou otevření ohledně řešení své situace	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Rodiče využívají podpůrné služby	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Pracovníci mohou mluvit s dítětem o samotě	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Rodiče spolupracují při plánování i realizaci plánu	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Dobrá komunikace s rodiči	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Rodič je motivován ke změně	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Rodič má kapacitu pro změnu	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Rodič dokáže dítě ochránit před nebezpečím	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	

Rodič je na dítě pozitivně naladě	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Rodič umí dát dítěti najevo svoje emoce	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Rodič je pro dítě oporou	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Rodič má/měl dobré vztahy se svými rodiči	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Rodič dává dítěti dostatečné podněty	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Rodič má na dítě pozitivní pohled	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Rodič je s dítětem v časté interakci	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Rodič zvládá chování dítěte	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Rodič má dobré sebevědomí	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Rodič zažil dobré dětství	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
V rodině je zaveden denní režim	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Rodiče přiměřeně dohlíží na dítě	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Pozitivní rodinné prostředí	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Rodiče jsou pro dítě vzorem	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Rodič oceňuje dítě za pozitivní chování	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Rodič je pro dítě stabilní pečující osobou	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
Nemoci, postižení jsou řešeny adekvátní léčbou a péčí	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	

Dostatečný a stabilní finanční příjem rodiny	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Rodina má dobrý přístup k veřejným službám	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Podpora ze strany dospělých osob mimo vlastní rodinu	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Spolupráce více subjektů při tvorbě a realizaci individuálního plánu (IPOD)	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Dostupnost podpůrné péče	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Rodičům se zdravotním postižením se dostává podpory	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

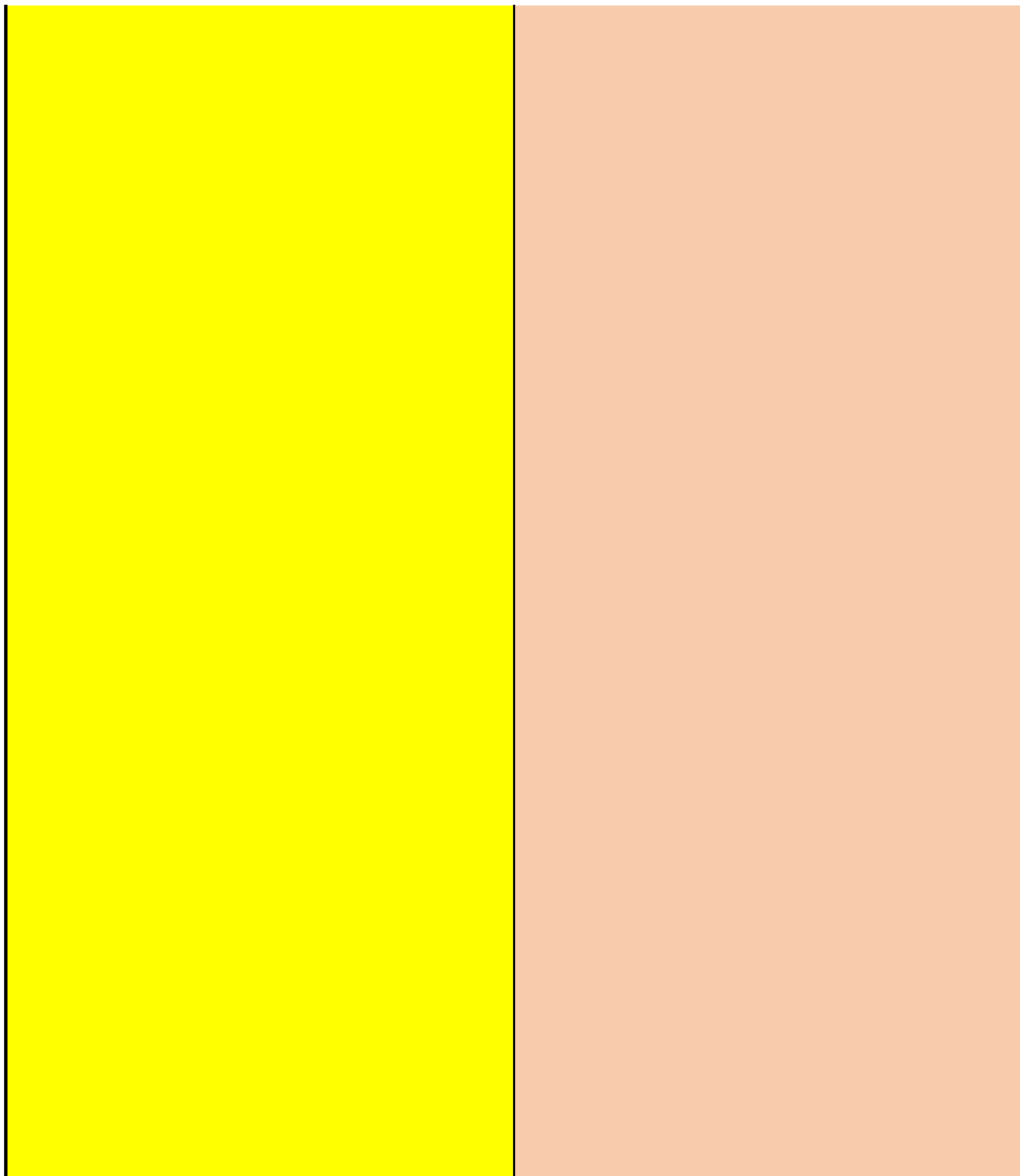
Jméno dítěte:

Věk dítěte:

Vypracoval/a:

00. 01. 1900

OCHRANNÉ FAKTORY	
Odolnost	Ochrana
RIZIKOVÉ FAKTORY	
Zranitelnost	Nepříznivé okolnosti



Jméno dítěte:

Věk dítěte:

Vypracoval/a:

00. 01. 1900

Co ještě musím zjistit		
Dítě	Rodiče	Prostředí

Jméno dítěte:

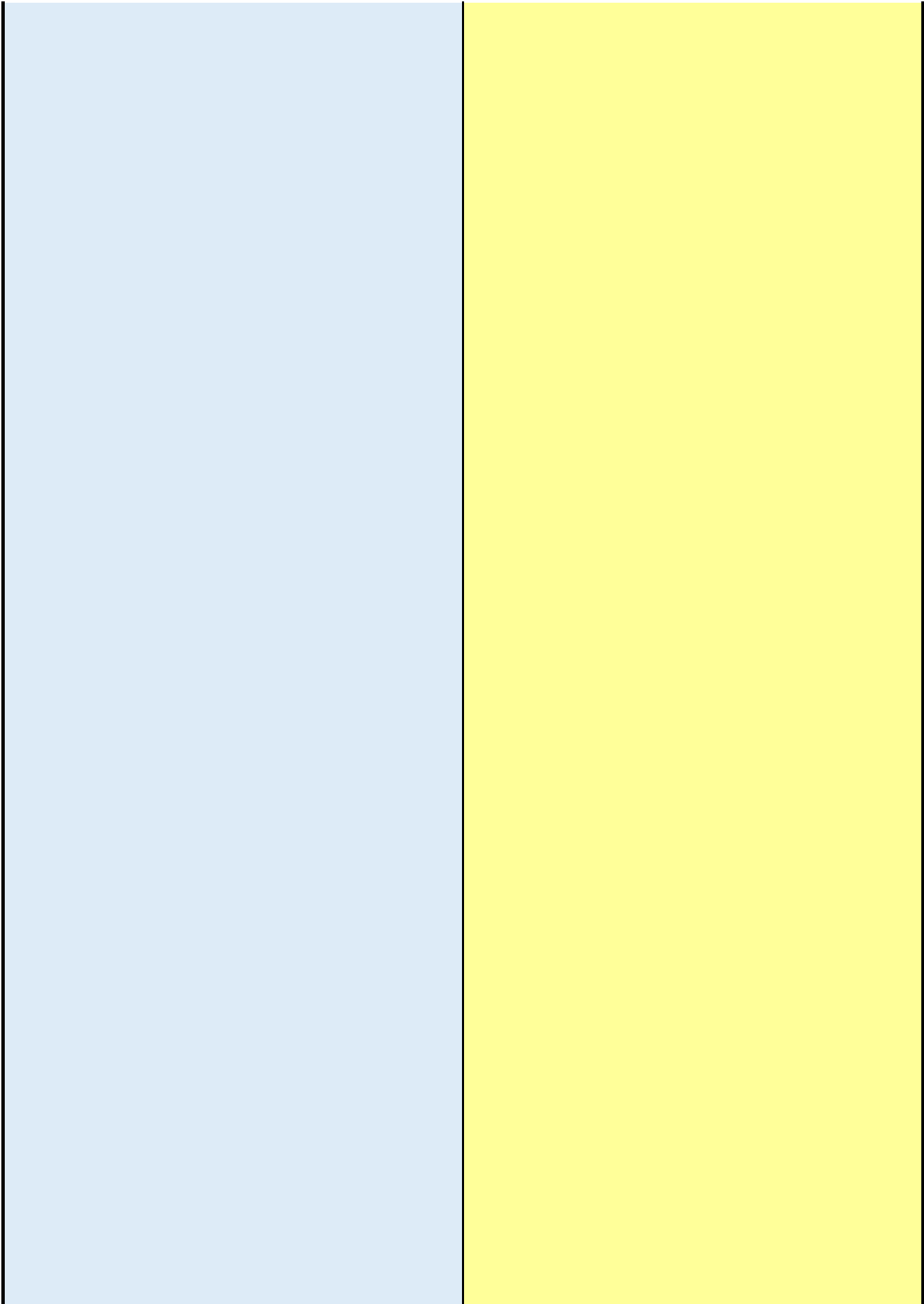
Věk dítěte:

Vypracoval/a:

00. 01. 1900

Ochranné faktory

Rizika





Financováno
Evropskou unií



Projekt: *Multidisciplinární tým Ratolesti Brno*
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/22_017/0000944
Realizátor: *Ratolest Brno, z.s*

Příloha č. 2: Dotazník klíčovým pracovníkům rodin

Ohodnoťte prosím na škále 1 – 5:

1. Zda se podle Vás podařilo na proběhlé PK vytvořit pro rodinu reálný plán

Rozhodně ano	Spíše ano	Napůl	Spíše ne	Rozhodně ne
1	2	3	4	5

2. Daří se cíle a úkoly stanovené v plánu naplňovat?

Rozhodně ano	Spíše ano	Napůl	Spíše ne	Rozhodně ne
1	2	3	4	5

3. Co plnění plánu pomáhá?

4. Co plnění plánu brání?



Projekt: Multidisciplinární tým Ratolesti Brno

Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/22_017/0000944

Realizátor: Ratolest Brno, z.s.

Příloha č. 3: Evaluační matice

Projektová aktivita	Evaluační otázky	Metoda sběru dat	Zdroje dat/respondenti
KA1: Multidisciplinární tým	Došlo v rodinách účastníků se KA1 ke zlepšení situace prostřednictvím navýšení rodičovských kompetencí u zapojených rodičů nebo snížení ohrožení dítěte? (dopadová evaluace)	Kazuistiky popisující situaci týkající se rodičovských kompetencí (na začátku a na konci spolupráce) Vyhodnocení míry ohrožení dítěte v rodině pracovníky s využitím nástroje OZON (na začátku spolupráce a jejím konci)	Vypracovávají pracovníci na základě pozorování a záznamů v databázi Arum.
KA2 Případové konference	Jak fungovala realizace případových konferencí a expertních případových konferencí?	Polostrukturované rozhovory s pracovníky a facilitátorkou (na konci projektu) Dotazníky rodinám, které se účastnily PK (ihned po skončení PK) Dotazníky klíčovým pracovníkům rodiny (po 3 měsících, bude možné zjišťovat pouze u rodin, které budou i po 3 měsících od PK nebo EPK stále spolupracovat se službou)	Klíčovní pracovníci rodin a facilitátorka.
KA4 Mezirezortní dopad	Jaké dopady měla realizace IDS na konkrétní případy zapojených odborníků?	Polostrukturovaný rozhovor se zapojenými odborníky (nositeli případů) 3 měsíce po konání IDS.	Odborníci.

Příloha č. 4: Zpracované kazuistiky

Došlo k navýšení rodičovských kompetencí

Počáteční stav	Současný stav
<p>Domácnost tvoří matka a její tři děti Lukáš (8let), Jasmína (6 let) a Jakub (2 roky). Otec Lukáše a Jasmíny zemřel přibližně před dvěma lety, otec Jakuba a matka se rozešli. Rodina byla do služby zapojena v době, kdy měla matka před porodem třetího dítěte. S dětmi v té době bydlela na ubytovně pro rodiče s dětmi. Klientka žila izolovaně, nespolupracovala do té doby s žádnou sociální službou, OSPOD se o rodinu začal více zajímat poté, co byla klientka napadena partnerem a toto na OSPOD nahlásila sestra klientky. Klientka se posléze od partnera odstěhovala a OSPOD jí pomohl s bydlením právě na ubytovně. V tu dobu kontaktoval naši službu, s cílem pomoci matce v péči o děti a domácnost, především s ohledem na blížící se porod. Se začátkem spolupráce se ukázalo, že přestěhováním dále od školky přestala matka děti do školky vozit, docházela s dětmi velmi nepravidelně k lékařům, dále, že děti nemají prakticky žádné hračky, děti jsou velmi lačné po kontaktu a hře, v domácnosti nefungují žádná pravidla a hranice, domácnost pro děti není bezpečná – uvolněné police, rozbité neukotvené skříně, lezení dětí po oknech ve vysokém patře domu apod. Na klientce bylo také během schůzek často znát, že je z péče o děti vyčerpaná a často se cítí bezradná. Navazování spolupráce s klientkou bylo zdlouhavé, působila velmi nedůvěřivě. Proces navázání komplikovaly také nestandardní postupy OSPOD pracovníce, která se od spolupráce s klientkou a naší službou distancovala. S klientkou jsme v počátku spolupráce pozvolna mapovaly situaci rodiny. Z mapování vyplynulo, že některé potřeby dětí nejsou ze strany matky naplněny a že jsou ohrožené. Tato skutečnost byla komunikována s klientkou a také s OSPOD, který však na moje výzvy k hledání řešení nijak nereagoval. Situaci jsem tedy následně probírala s vedoucí OSPOD, která se posléze sama situaci v rodině začala věnovat a spisy po původní pracovníci převzala. Ve spolupráci s novou pracovnící byly vypracovány IPODy dětí a byla nastavena</p>	<p>Probíhaly pravidelné schůzky v domácnosti, při doprovodech, v domácnosti zaměřené mimo jiné na rozvoj rodičovských kompetencí matky, v rodině byl nastavený režim, matka si byla jistější v oblasti nastavování hranic, s dětmi komunikovala srozumitelněji, s dětmi si více hrála a rozvíjela je dle jejich potřeb. S dětmi se také sebejistěji připravovala do školy.</p> <p>Do práce s rodinou byla zapojena rodinná asistentka, která měla pravidelné schůzky s Jasmínkou a Lukáškem, na kterých se zaměřovala na podporu rozvoje Jasmínky a Lukáška, přípravu do školy, u Lukáška také na procvičování logopedických cvičení. Toto propojovala s prací s matkou, kdy docházelo k nácviku konkrétních situací, postupů apod. Matka byla pravidelně informována o obsahu schůzek, a v některých případech se jich také účastnila. Rodinná asistentka doprovodila staršího syna a matku na logopedii, kam dále společně pravidelně docházeli. Matka se zapojovala do domlouvání termínů na logopedii pro staršího syna.</p> <p>Matka komunikovala se školou a omlouvala děti, když nemohly přijít.</p> <p>Jasmínka s Lukáškem navštěvovaly pravidelně klub pro děti v místě bydliště.</p> <p>Kubík navštěvoval s otcem skupinku pro rodiče s dětmi "malošci" organizované naší službou, kde měl možnost rozvíjet se podle svého věku a potřeb. Docházelo také k upevňování vztahu mezi otcem a synem. Matka tomuto kontaktu a společnému docházení na aktivitu nebránila.</p> <p>Proběhla všechna potřebná vyšetření Lukáška a byla nastavena podpůrná opatření ve škole.</p>

<p>pravidelná trojstranná setkání, zacílená na potřeby dětí a jejich naplňování. Dále byl ve spolupráci s OSPOD nastaven pravidelný kontakt Jakuba s otcem.</p> <p>Lukášek nyní nastoupil do první třídy, ukazuje se, že jej matka neumí podpořit v přípravě do školy, sama o tom také tak hovoří. V okolí rodiny není nikdo jiný, kdo by mohl Lukáška v přípravě do školy podpořit.</p>	
<p>Účinné intervence</p>	<p>Naše intervence</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Návčik konkrétních situací, postupů při výchově, rozvoji dětí a zajištění bezpečného prostoru domácnosti. - Podpora a doprovod při jednání s odborníky, lékaři apod. - Podpurné a laskavé vedení rozhovorů, díky kterému si matka postupně získávala důvěru pracovnice a posléze i rodinné asistentky - Zapojení rodinné asistentky - Absolvování vyšetření v PPP, SPC - Pravidelní docházení na logopedii - Zapojení a pravidelné docházení dětí do nízkoprahového klubu - Nastavení kontaktu s otcem Jakuba a jejich společné docházení na skupinku pro rodiče s předškolními dětmi 	<p>Zvyšování rodičovských kompetencí matky, a to zejména v oblastech péče o děti podle jejich vývojových a specifických potřeb formou praktických návčiků situací, postupů apod. a zajištění bezpečného prostoru domácnosti pro děti (upořádáním bytu, zabezpečením nábytku, nastavení režimu domácnosti apod.)</p> <p>Došlo k navázání spolupráce s odborníky: PPP, SPC, logopedie</p> <p>Rozvoj dětí dle jejich vývojových a specifických potřeb především skrze práci rodinné asistentky s dětmi a matkou. Práce rodinné asistentky s matkou na zvýšení stimulace dětí. Proběhla výroba logopedické pomůcky, návčiky procvičování logopedických cvičení, rozvojové aktivity.</p> <p>Pozvolné opracování obav a nedůvěry spojených se zapojením dětí do nízkoprahového klubu v místě bydliště rodiny a následné zapojení a pravidelné docházení dětí do klubu.</p>
<p>Závěr: Práci s rodinou považujeme za úspěšnou. Matka během spolupráce zvyšovala své rodičovské kompetence, umí nyní citlivěji vnímat a adekvátněji reagovat na potřeby svých dětí a zajistit jim prostředí, ve kterém se mohou rozvíjet a které je pro děti bezpečné. Rodina se naučila využívat dostupnou nabídku pro trávení volného času a rozvoj dětí.</p>	

Nedošlo k navýšení rodičovských kompetencí

Počáteční stav	Současný stav
<p>Rodinu tvoří matka a tři děti – starší dcera (14 let) a mladší dvojčata (8 let). Rodina procházela častými změnami – opakovaně se stěhovala, děti měnily školy a v rodině se střídaly zapojené sociální služby a OSPOD.</p> <p>Starší dcera se v únoru 2023 pokusila o sebevraždu, byla tři týdny hospitalizována, ale matka po přeložení na psychiatrické oddělení podepsala revers, údajně kvůli špatnému chování personálu. Od té doby nechodila do školy, opakuje ročník a sebepoškozuje se. Veškerý volný čas trávila sledováním seriálů a na mobilu.</p> <p>Mladší dvojčata reagovala vyděšeně v přítomnosti nových lidí, neměla žádné plánované kroužky ani organizované aktivity, volný čas trávila převážně u mobilu. Ve škole měly vysokou absenci a zhoršující se prospěch, jedné z dívek hrozilo propadnutí.</p> <p>Z hlediska rodičovských kompetencí bylo patrné, že matka:</p> <ul style="list-style-type: none">• měla obtíže zajistit dětem psychologickou podporu a přístup ke specialistům,• nedokázala zajistit aktivní trávení volného času dětí,• nebyla schopna zajistit docházku do školy nejstarší dcery,• nebyla schopna zajistit stabilní prostředí a řádný režim pro děti,• měla omezené znalosti a zkušenosti s reagováním na psychické potřeby starší dcery a zvládáním rizikového chování (sebepoškození),• měla obtíže zajistit finanční zabezpečení rodiny a udržení bydlení. <p>Hlavními tématy spolupráce bylo posílení rodičovských kompetencí – zejména v oblasti péče o psychické zdraví dětí, motivace k účasti na volnočasových a vzdělávacích aktivitách,</p>	<p>Díky spolupráci se službou se podařilo stabilizovat finanční situaci rodiny – matka získala dávky, na které měla rodina nárok a rodině tak nehrozí ztráta bydlení.</p> <p>V oblasti aktivního trávení volného času byly dětem nabídnuty Letní škola doučování a seberozvojové skupiny v rámci Ratolesti. Proběhla i individuální setkání klíčové pracovnice se všemi dětmi, zaměřená na mapování jejich potřeb a trénování sociálních dovedností.</p> <p>Probíhaly pravidelné schůzky s matkou, během kterých klíčová pracovnice poskytovala poradenskou podporu, vysvětlovala doporučené postupy pro vedení dětí, aktivní trávení volného času a stabilní denní režim. Rodinná asistentka matku podporovala zejména při praktickém doprovázení dětí na volnočasové a vzdělávací aktivity a při aplikaci doporučených postupů v každodenní péči o děti.</p> <p>Děti se rovněž zapojily k psychologičce, avšak matka měla problém je pravidelně doprovázet na sezení.</p> <p>Přesto se matka v oblasti rodičovských kompetencí významně neposunula – nedokázala pravidelně doprovázet děti na volnočasové a vzdělávací aktivity, neaplikovala doporučené postupy pro podporu jejich sociálních a emočních potřeb, nedokázala udržet stabilní denní režim ani zajistit pravidelnou docházku starší dcery do školy, nedokázala reflektovat individuální potřeby dětí ani adekvátně reagovat na jejich projevy, a nepodařilo se jí rozvíjet schopnost oceňovat silné stránky dětí a podporovat jejich motivaci a sebevědomí.</p> <p>Vzhledem k tomu, že matka přestala spolupracovat a neposunula se v kompetencích, byla situace oznámena OSPOD. Díky tomu je nyní v rodině soudní dohled, což snížilo</p>

zajištění stabilního a bezpečného prostředí a podpora při finančním zabezpečení rodiny.	ohrožení dětí, protože OSPOD je s rodinou v častějším kontaktu a sleduje péči o děti.
Účinné intervence	Naše intervence
<ul style="list-style-type: none"> - Informování OSPOD o podezření na ohrožení dětí - Pravidelná trojstranná setkání - Individuální setkání pracovnice SAS s dětmi zaměřená na mapování potřeb - IDS - Pravidelná individuální setkání pracovnice SAS s dětmi - Návrh na výchovné opatření od OSPOD 	<ul style="list-style-type: none"> - Poskytování pravidelné poradenské podpory matce během schůzek, vysvětlování doporučených postupů pro vedení dětí, zajištění stabilního denního režimu a aktivního trávení volného času. - Podpora matky v doprovázení dětí na volnočasové a vzdělávací aktivity a motivace k pravidelné účasti. - Spolupráce s rodinnou asistentkou na podpoře matky v organizaci domácnosti a v aplikaci doporučených postupů doma. - Zapojení dětí k psycholožce - Individuální setkání pracovnice SAS s dětmi zaměřená na mapování potřeb a trénink sociálních dovedností. - IDS - Informování OSPOD o podezření na ohrožení dětí
<p>Závěr:</p> <p>Spolupráce s rodinou umožnila stabilizovat finanční situaci a nabídnout dětem volnočasové a vzdělávací aktivity. Díky podpoře klíčové pracovnice a rodinné asistentky matka získala poradenskou podporu a byla vedena k aplikaci doporučených postupů v péči o děti. Přesto se matka v oblasti rodičovských kompetencí významně neposunula – nedokázala pravidelně doprovázet děti na aktivity, zajistit stabilní denní režim ani reflektovat potřeby dětí. Děti se zapojily k psycholožce, matka je však nedokázala pravidelně doprovázet.</p> <p>Vzhledem k ukončení spolupráce a absenci posunu v kompetencích byla situace oznámena OSPOD. Nyní je v rodině soudní dohled, který snížil ohrožení dětí a zajišťuje častější kontrolu péče o ně.</p>	

